

KOMENTÁŘ

6. 2. 2024

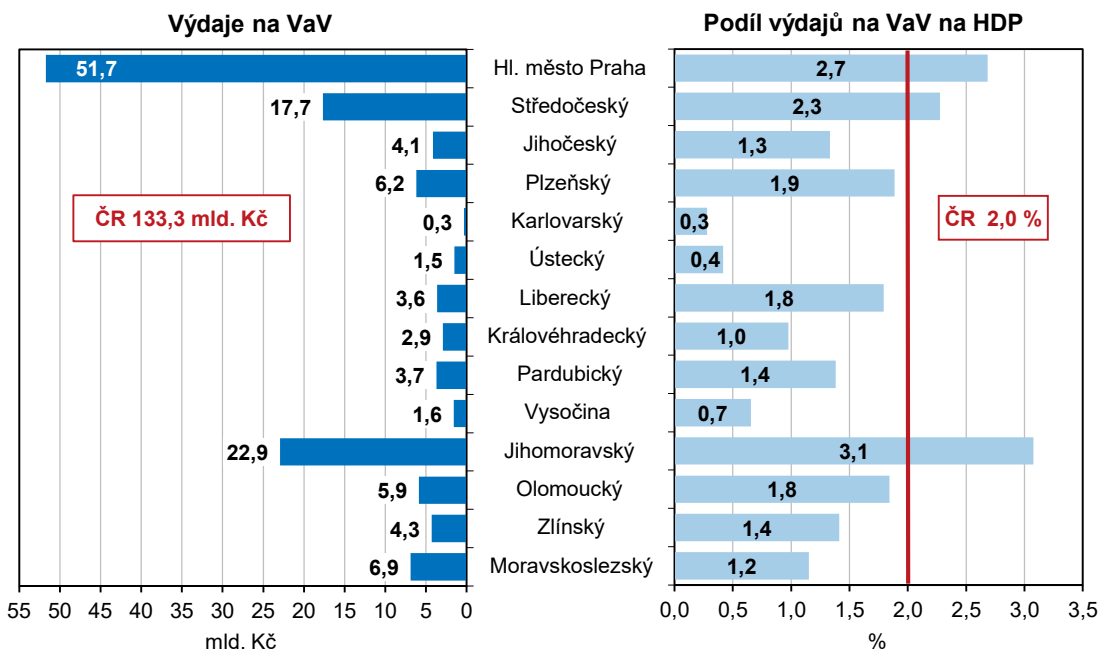
Výzkum, vývoj a informační technologie v mezikrajském srovnání v roce 2022

Výzkumem a vývojem se v Pardubickém kraji v roce 2022 zabývalo téměř 2,7 tis. osob a bylo na něj vynaloženo 3,7 mld. Kč. Celkové výdaje na výzkum a vývoj v kraji tvořily 1,4 % regionálního hrubého domácího produktu vytvořeného v kraji. V oblasti ICT bylo v kraji zaměstnáno 8,9 tis. odborníků (tříletý průměr z let 2020, 2021 a 2022), z toho 57,2 % tvořili ICT technici a 42,8 % ICT specialisté. Mezi všemi 14 kraji se Pardubický kraj vyznačoval třetím nejnižším podílem domácností s připojením na internet a pátým nejnižším podílem domácností vybavených počítačem.

Výzkum a vývoj

Výzkumem a vývojem se v České republice v roce 2022 zabývalo 86 125 osob (přepočteno na plnou roční pracovní dobu věnovanou činnostem ve výzkumu a vývoji). V dlouhodobém pohledu se počet těchto zaměstnanců v České republice zvyšuje, ve srovnání s rokem 2021 došlo k nárůstu o 1,7 %, oproti stavu z roku 2013 činil nárůst 39,0 %. V Pardubickém kraji se **počet pracovníků ve výzkumu a vývoji** v posledních letech příliš neměnil. V roce 2020 se výzkumem a vývojem v kraji zabývalo 2 677 osob, o rok později 2 676 osob a o dva roky později 2 665 osob. V komparaci se stavem z roku 2013 vzrostl počet těchto pracovníků v Pardubickém kraji pouze o 4,0 %, což znamenalo nejnižší nárůst mezi kraji (při nejvyšším procentuálním růstu o 105,1 % v Karlovarském kraji).

Výdaje na výzkum a vývoj podle krajů v roce 2022

Více než polovina z celkového počtu zaměstnanců ve výzkumu a vývoji je dlouhodobě soustředěna do dvou oblastí, do Hlavního města Prahy a do Jihomoravského kraje. Zatímco na Hlavní město Prahu připadala v roce 2022 více než třetina těchto pracovníků (36,6 %), na

KOMENTÁŘ

Jihomoravský kraj připadala pětina ze všech zaměstnanců ve výzkumu a vývoji v České republice (20,3 %). V Pardubickém kraji působilo 3,1 % ze všech těchto pracovníků, což znamenalo šestou nejnižší hodnotu mezi kraji (při minimu 0,3 % v Karlovarském kraji).

Na výzkum a vývoj bylo v České republice v roce 2022 vynaloženo 133,3 miliardy Kč, tj. o 9,3 % více než v roce 2021. Meziroční nárůst **celkového objemu výdajů na výzkum a vývoj** evidujeme ve všech krajích, k nejvyššímu došlo v Karlovarském kraji (o 43,2 %), k nejnižšímu v Pardubickém kraji (o 3,4 %). Na celkové výdaje na výzkum a vývoj v roce 2022 připadalo v Pardubickém kraji 3,7 miliardy Kč, což znamenalo 2,8 % ze všech výdajů na výzkum a vývoj v ČR a zároveň šestou nejnižší hodnotu v mezikrajském žebříčku. Hlavním centrem českého výzkumu a vývoje zůstává nadále Praha, ve které bylo v roce 2022 realizováno 38,8 % ze všech výdajů na výzkum a vývoj v ČR (konkrétně šlo o částku 51,7 mld. Kč). S velkým odstupem za ní následoval Jihomoravský kraj a Středočeský kraj (17,2 %, respektive 13,2 %). **Při přepočtu na regionální hrubý domácí produkt** dosáhl nejvyšší hodnoty Jihomoravský kraj (3,1 %), následovala Praha (2,7 %) a Středočeský kraj (2,3 %). V Pardubickém kraji tvořily celkové výdaje na výzkum a vývoj 1,4 % regionálního hrubého domácího produktu vytvořeného v kraji.

Stejně jako v předchozích letech byla i v roce 2022 vynaložena většina z prostředků na výzkum a vývoj v podnikatelském sektoru. Celostátně připadalo na výzkum a vývoj v podnikatelském sektoru 85,6 mld. Kč, v Pardubickém kraji pak 3,1 mld. Kč, tj. 3,7 % ze všech prostředků na výzkum a vývoj v podnikatelském sektoru v ČR. Ve vysokoškolském sektoru bylo celorepublikově vynaloženo 25,9 mld. Kč (z toho 1,9 %, tj. 0,5 mld. Kč připadalo na Pardubický kraj) a ve vládním sektoru 21,3 mld. Kč (z toho 0,4 %, tj. 0,1 mld. Kč v Pardubickém kraji).

Informační a komunikační technologie

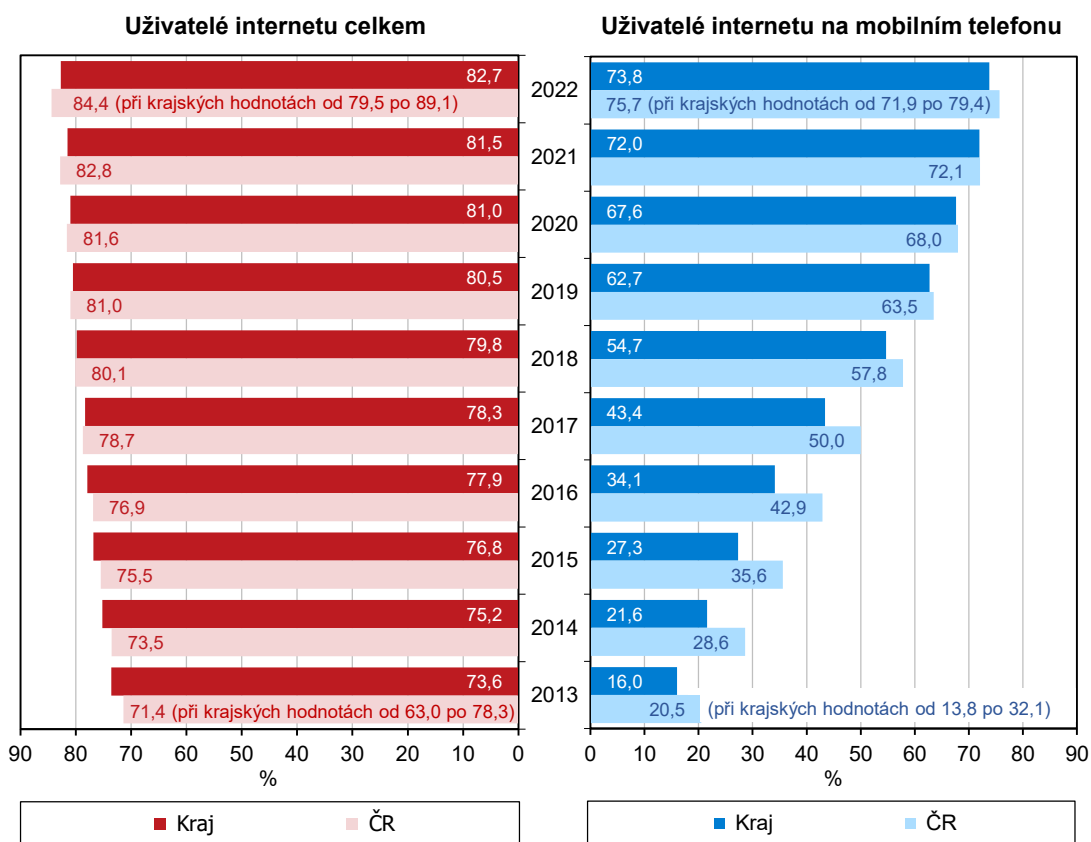
V oblasti ICT bylo v České republice v roce 2021 (pro zvýšení spolehlivosti dat z výběrového šetření počítáno jako tříletý průměr z let 2020, 2021 a 2022) zaměstnáno 226,3 tisíc odborníků (fyzických osob), z toho 55,3 % tvořili ICT specialisté (včetně manažerů a inženýrů), zbývající část pak ICT technici (44,7 %). Největší převahu ICT specialistů můžeme zaznamenat v Hlavním městě Praze, kde připadalo na ICT techniky (včetně mechaniků a opravářů v ICT) pouze 31,4 % ze všech zaměstnanců v oblasti ICT. Ve většině krajů byli ovšem ICT specialisté v menšině (v 9 krajích). Mezi tyto kraje patřil i Pardubický kraj, kde z celkového počtu 8,9 tis. **ICT odborníků** připadalo 42,8 % na ICT specialisty a 57,2 % na ICT techniky. Ve srovnání s předchozím rokem se zvýšil počet odborníků v oblasti ICT ve většině krajů, přičemž celostátní nárůst činil 3,0 %. Zatímco nejvíce se počet těchto odborníků zvýšil v Královéhradeckém kraji (o 20,2 %), k nejvyššímu poklesu došlo v Kraji Vysočina (o 11,3 %). Počet odborníků v oblasti ICT se snížil celkem ve 4 krajích, přičemž nejnižší pokles mezi nimi měl Pardubický kraj (o 3,3 %).

Podíl domácností vybavených počítačem se v posledních letech stále mírně zvyšuje, celorepublikový průměr je od roku 2015 vyšší než v Pardubickém kraji. V roce 2022 mělo počítač 78,4 % domácností v Pardubickém kraji (tj. tříletý průměr z let 2021, 2022 a 2023), což znamenalo pátou nejnižší hodnotu v mezikrajském žebříčku (při celostátním průměru 80,7 %). Zatímco nejvyšší podíl domácností vybavených počítačem má dlouhodobě Praha, nejnižší podíl náležel v posledních deseti letech každoročně Ústeckému kraji. V roce 2022 dosáhla nejvyšší hodnota mezi kraji 87,5 %, nejnižší hodnota pak 72,0 %.

KOMENTÁŘ

Rychlejším tempem než podíl domácností vybavených počítačem se v posledních letech zvyšuje **podíl domácností s připojením na internet**. V roce 2022 dosáhl tento podíl v celorepublikovém průměru 85,3 %, přičemž nejvyšší byl v Praze (88,8 %) a nejnižší v Olomouckém kraji (80,5 %). V Pardubickém kraji je tento podíl v posledních osmi letech pod celostátním průměrem, v roce 2022 mělo připojení k internetu 82,5 % domácností v kraji, což znamenalo stejně jako v předchozích dvou letech třetí nejnižší hodnotu v mezikrajském žebříčku.

Uživatelé internetu ve věku 16 a více let v Pardubickém kraji a ČR^{*)}

^{*)} podíl z počtu obyvatel kraje ve věku 16 a více let; počítáno jako tříleté klouzavé průměry

Z obyvatelstva České republiky ve věku 16 a více let využívalo internet v roce 2022 celkem 84,4 % obyvatel této věkové kategorie. Tato hodnota se každoročně mírně zvyšuje. Poslední meziroční nárůst v ČR činil 1,5 procentního bodu, v Pardubickém kraji potom 1,2 procentního bodu. V roce 2022 tak patřilo mezi **uživatele internetu** v Pardubickém kraji 82,7 % osob starších 16 let, což znamenalo čtvrtou nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání (při minimu 79,5 % v Libereckém kraji a maximu 89,1 % v Hlavním městě Praze). V posledních letech přibývá uživatelů internetu zejména mezi důchodci (vč. invalidních). V kraji se meziročně zvýšil podíl důchodců, kteří používají internet, téměř o čtyři procentní body (na 48,4 %), celorepublikově pak o 1,2 procentního bodu (na 49,3 %).

Po značném nárůstu v předchozích letech nadále roste **podíl osob, které používají internet na mobilním telefonu**. Ve srovnání s rokem 2021 se podíl osob využívajících internet na mobilním telefonu v ČR zvýšil o 3,6 procentního bodu na 75,7 % v roce 2022. V Pardubickém kraji došlo ve

KOMENTÁŘ

stejném období k nárůstu o 1,8 procentního bodu na 73,8 % v roce 2022. V mezikrajském žebříčku stačila tato hodnota na pátou nejnižší pozici, přičemž nejnižší hodnota v roce 2022 náležela Libereckému kraji (71,9 %) a nejvyšší Hlavnímu městu Praha (79,4 %).

V roce 2022 využívalo internetové bankovníctví v České republice 70,3 % osob starších 16 let, tj. o 3,1 procentního bodu více, než v předchozím roce (při krajském růstu o 0,5 procentního bodu). Mezi **uživatele internetového bankovníctví** v Pardubickém kraji patřilo 69,3 % osob ve věku 16 a více let, což znamenalo sedmý nejvyšší podíl mezi kraji. Zatímco nejvyšší podíl evidujeme v Hlavním městě Praze (76,9 %), nejnižší náležel Ústeckému kraji (66,2 %).

V posledních letech má Pardubický kraj v komparaci s ostatními kraji celkem vysoký **podíl uživatelů sociálních sítí**. Tato skutečnost však neplatí z dlouhodobějšího hlediska, ještě v roce 2016 (připomínáme, že se jedná o tříletý průměr z let 2015, 2016 a 2017) měl kraj třetí nejnižší podíl uživatelů sociálních sítí a v roce 2014 (průměr z let 2013, 2014 a 2015) dokonce nejnižší mezi všemi 14 kraji ČR. Mezi uživatele sociálních sítí patřilo v roce 2022 celkem 60,0 % obyvatel Pardubického kraje ve věku 16 a více let, což byl pátý nejvyšší podíl po Moravskoslezském kraji (63,9 %), Ústeckém kraji (63,5 %), Hlavním městě Praze (61,7 %) a Kraji Vysočina (60,9 %). Naopak nejnižším podílem mezi kraji se prezentoval sousední Královéhradecký kraj (51,6 %), druhý nejnižší podíl pak evidujeme v Karlovarském kraji (52,8 %).

Podíl osob využívajících internetové bankovníctví na obyvatelstvu ve věku 16 a více let je od roku 2019 ve všech krajích vyšší než podíl uživatelů sociálních sítí. V roce 2022 byl tento podíl celostátně vyšší o 11,6 procentního bodu, v Pardubickém kraji pak o 9,3 procentního bodu. Zatímco nejmenší rozdíl mezi těmito hodnotami měl Ústecký kraj (o 2,6 procentního bodu), největší rozdíl evidujeme v Královéhradeckém kraji, kde byl podíl uživatelů internetového bankovníctví o 19,3 procentního bodu vyšší než podíl uživatelů sociálních sítí.

Mnoho dalších informací najdete v aktualizované sadě tabulek s podrobnějším pohledem na oblast výzkumu, vývoje, informačních technologií a jejich využívání, který je možné získat z výkaznictví nebo z administrativních zdrojů dat. Kromě srovnání postavení jednotlivých krajů je zde rovněž zobrazen vývoj v posledních letech.

[Výzkum a vývoj v mezikrajském srovnání - tabulky](#)

[Informační technologie v mezikrajském srovnání - tabulky](#)

Další poznatky z těchto oblastí můžete získat zde:

[Věda, výzkum a inovace](#)

[Informační technologie](#)

Kontakt:

Oddělení informačních služeb KS ČSÚ v Pardubicích

Mgr. Bc. Aleš Trpík, Tel: 466 743 415, E-mail: ales.trpik@czso.cz

Ing. Hedvika Fialová, Tel.: 466 743 418, 737 857 459, E-mail: hedvika.fialova@czso.cz